

sabieu que ...

L'ÀPAT DELS POBRES (i II)

El dilluns els homes es tornaven a disfressar i passavem amb cistelles a recollir per les cases allò que l'endemà serviria per donar "en l'àpat dels pobres": ous, gallines, conills, etc.... Les dones també es disfressaven i amb el nom de gitanes recaptaven diners amb la mateixa finalitat.

En un altre grup es posaven un llançol al cap i amb una espelma cercaven "la nit perduda" del dia abans a tots els forats i racons per més inverossímils que fossin; tot era provocar la riota.

El dimarts a molts pobles s'acostumava a fer uns àpats públics: escudelles, arrossades, ranxo per a tothom i a Sant Hilari es feia "l'àpat dels pobres". Consistia en coure i guisar allò que s'havia recollit en la passada i fer-ne un dinar per atipar tota aquella massa de gent que d'un o altre indret es podia considerar captaire o pobre, tant de Sant Hilari com de les rodalies. (2)

El dinar es coïa a Can Costa, mentre els pobres eren situats en uns bancs que voltaven una enorme taula al centre de la plaça de l'Església i esperaven l'aconteixament.

Un cop els captaires estaven asseguts, els nois es vestien de minyones i servien el di-

nar i les dones vestides de gitanes ballaven i engrecaven la troca. D'aquí vindrà el conegut ball "de les gitanes, de Sant Hilari" (3) que la tradició encara conserva en els llibres; era un ball que se celebrava a molts indrets de Catalunya i desconeixiem el sentit que aquí podria tenir. Unes parelles s'agafaven a la cintura i de les mans mentre saltaven al so d'una senzilla tonada de flabiol i tambor que sonaven des del balcó de Can Perra o de Can Micalic. Al ball s'hi enganxava tothom ja que la qüestió era passar-ho bé.

Normalment el menú era: una sopa d'ou, una truita o un arròs, botifarra, pa i vi, panses i ametlles de postre i un bon cigar. Acabat l'àpat dels pobres i el sarao se'ls repartia allò que sobrava i grans i petits hi anaven a dinar.

A la tarda la gent acudia a rosari i seguidament al gran ball de Carnaval. Les disfresses i caretes, el vi i les ganes de divertir-se transformaven la plaça en una extraordinària gatxarra. Pocs instruments eren suficients per animar l'aire de la festa fins la matinada.

En el transcurs del ball s'efectuava el ball de ram per la noia, que era una sardina o una arengada, i la noia que era un bròquil i un bacallà.